

COL·LEGI DE DOCTORS I LLICENCIATS EN BELLES ARTS I PROFESSORS DE DIBUIX DE CATALUNYA

APARTAT 1: AL·LEGACIÓ PRINCIPAL

Argumentació i fonaments:

La garantia d'una temporització estable i adequada de l'educació visual i plàstica a l'ESO i als batxillerats requereix d'una protecció per llei.

La LEC ha d'establir en un article l'obligatorietat d'oferir les matèries de l'àrea a l'ESO i els batxillerats.

Donada la realitat constatable del que determinen en moltes ocasions arbitràriament els equips directius dels centres docents respecte de l'oferta o no de matèries optatives a l'ESO i de matèries de modalitat als batxillerats, és molt necessari prendre la decisió de protegir per llei els departaments didàctics minoritaris, i garantir així un desplegament just de la seva temporització.

En un desplegament posterior de la llei, demanem que s'estableixi una oferta mínima molt més raonable al llarg de tota l'ESO i batxillerats. En proposem l'oferta següent:

1. Oferta de dues hores setmanals d'educació visual i plàstica amb possibilitat de cursar dues hores a tercer curs d'ESO.
2. Oferta d'almenys una assignatura optativa de dues hores setmanals entre primer i tercer d'ESO, recomanant a tall d'exemple que es cursi a primer d'ESO, on l'educació artística no té presència comuna, una temporització quadrimestral, a fi efecte de que la seva utilitat sigui la de:
 - omplir el buit que es produeix entre el sisè curs d'educació primària i el segon d'ESO.
 - que sursin l'assignatura el major nombre possible d'alumnes de primer d'ESO.
 - que l'assignatura tingui un caràcter introductor i serveixi d'enllaç entre l'educació primària i la secundària.

Respecte dels batxillerats demanem:

- que l'assignatura de modalitat de dibuix tècnic I i II s'oferi amb garanties al primer i segon de batxillerat en les modalitats que li correspon segon la LOE, i respectant el nombre mínim d'alumnes per grup i curs, garantint així el seu dret a triar aquesta assignatura.
- que es respecti aquesta oferta independentment dels itineraris que es plantegin sota l'autonomia de centres.
- que es contempli o es recomani la possibilitat d'oferir una assignatura

optativa tipificada de dibuix i disseny assistits per ordinador a primer o segon curs de batxillerat.

3. Quart curs d'ESO: Demanem que s'oferti l'educació visual i plàstica en almenys dos itineraris, i es recomani la seva presència en un itinerari de caire científic/tècnic (donat que només hi ha un batxillerat científico-tècnic, en un altre de caire humanístic/artístic, i en un altre de tipus orientatiu.

La llei ha de preveure aquesta mesura per a tots els centres públics i privats concertats, i també vetllant pel compliment que estableix la LOE d'oferta de totes les 8 matèries.

Al·legació:

Amb l'objectiu de protegir d'una vegada per sempre el dret a l'educació artística, demanem que en un article es recullin les necessitats de protecció expressades en aquest apartat:

- Establiment d'un currículum i temporització mínima d'obligada oferta de les matèries de l'àrea d'educació visual i plàstica a l'educació secundària obligatòria i post-obligatòria.
- Donar continuïtat a la temporització de l'educació artística durant tota l'educació obligatòria.

APARTAT 2

DOCUMENT D'AL·LEGACIONS A L'AVANT-PROJECTE DE LLEI CATALANA D'EDUCACIÓ

Article 4. Educació integral

Article 4. COMENTARI.

L'article 4 es queda curt, no explica què significa educació integral pel que fa al seu abast.

Les àrees d'educació visual i plàstica i de música tenen un paper molt important per a l'educació integral i el desenvolupament de la personalitat, els especialistes en la matèria i la pròpia UNESCO recomanen des de fa molts anys la seva potenciació. Tot i això, aquestes àrees continuen desprotegides i no s'ha definit el paper que han de desenvolupar en l'educació obligatòria (primària i secundària).

Quin tractament del concepte d'educació integral preveu la llei per a aquestes matèries? La tendència serà a equilibrar la presència de totes i cada una de les àrees educatives, o la transversalitat potenciarà encara més les matèries ben considerades?

Al·legació:

Demanem l'equilibri curricular i de temporització de totes les àrees amb l'objectiu de completar el concepte d'educació integral que es proposa.

Article 12. Drets dels alumnes

Article 12. COMENTARI.

Actualment no és possible des de l'educació artística, participar en l'educació integral i de qualitat per manca d'hores lectives i per la poca protecció que des del Departament s'exerceix sobre les matèries d'educació artística. Això limita les condicions d'equitat i igualtat d'oportunitats dels alumnes, així com la possibilitat de rebre una educació que "n'estimuli les capacitats" a partir de les quals pugui ser orientat.

Si donem una ullada a la temporalització de l'educació artística veurem que només és present de forma obligatòria a dos dels quatre cursos de l'ESO. Evidentment, l'educació artística no és present a primer d'ESO ja que en aquest curs són presents les assignatures considerades importants per al desenvolupament no traumàtic d'aquella edat.

Al·legació:

A quart curs d'ESO, l'educació visual i plàstica és optativa, entra en competència amb 7 assignatures més en la tria que faran els alumnes. Però més greu encara és el fet de que en molts centres educatius, principalment en centres de poques línies i concertats, l'educació visual i plàstica i la música es deixaran d'oferir.

Article 36. Currículum

Article 37. Competència per determinar el currículum

Articles 36 i 37. COMENTARI.

"El currículum comprèn, els objectius, les competències bàsiques, els continguts, els mètodes pedagògics i els criteris d'avaluació". Des de l'experiència, podem dir que el currículum també és el resultat i la concreció d'un procediment complex, resultat d'unes relacions de poder i pressió constant, sovint amb caire negociador i no d'aportació pedagògica, formulat en un articulat. Posteriorment a aquest procés legal, aquesta relació de poder té el seu reflexe en la vida dels centres, on es perpetua la lluita per abastar hores lectives, i on les àrees desprotegides en el pla legal, pateixen encara més els excessos d'aquestes relacions de poder entre "companys/nyes docents" i entre aquests i els equips directius, en el que s'anomena projecte de centre o projecte pedagògic, que sempre inclou de forma implícita aquesta lluita.

D'aquí els nombrosos casos de queixes dels docents d'educació visual i plàstica principalment, on el principal problema és saber si el proper any mantindran la seva oferta educativa i si la seva plaça es veurà retallada. Els projectes de centre no són només pedagògics, aquests donen resposta i satisfacció als departaments didàctics més representats. A tall d'exemple, ens trobem amb centres on es decideix que algunes assignatures, com ara el Dibuix Tècnic, assignatura de

modalitat dels batxillerats, es deixi d'ofertar per afavorir una altra línia dins de la mateixa modalitat, o que a quart curs d'ESO, l'educació visual i plàstica no s'oferti, quan és d'obligada oferta segons la LOE.

Un centre educatiu pot decidir l'adaptació curricular, les qüestions pedagògiques, les activitats globals i transversals, però dins d'una concepció integral de l'educació, no pot mimbar cap àrea educativa, ja que si ho fa, no garanteix els drets dels alumnes.

Al·legació:

És per tant responsabilitat del Departament d'Educació re-equilibrar el currículum i protegir per llei les àrees tradicionalment més desfavorides. Cal ordenar el currículum dins un marc més just i equilibrat, que l'autonomia pedagògica a la que fa referència l'Article 73 de la llei respecti. I cal posar límits a l'autonomia pedagògica, però amb les coses prèviament ben fetes.

Article 44. Educació secundària obligatòria

Article 44. COMENTARI.

El punt 2 d'aquest article parla de la finalitat de l'educació secundària obligatòria, que s'expressa en termes de competències per al desenvolupament personal i social. Aquesta finalitat persegueix que els alumnes assoleixin "nivell, habilitats, i competències culturals i socials relatives a les llengües, les matemàtiques, la resolució de problemes, el respecte, l'autonomia..., i la comprensió dels elements bàsics del món en els aspectes científic, social i cultural.

Al·legació:

És aquest punt el fonamental d'aquest article, i una vegada més trobem a faltar el compromís amb una educació artística no només basada en les habilitats creatives si no també en el coneixement reflexiu i intel·lectual. L'educació artística no només està vinculada a la sensibilitat o l'afectivitat, és també una forma de coneixement del món i d'expressió d'idees i de formació del pensament i així volem que consti en la futura llei.

Article 46. Batxillerat

Article 46. Al·legació:

Manca un aspecte important en aquest article que reivindicuem fa molts anys. El fet de que algunes matèries de modalitat es vegin afectades per les decisions dels equips directius d'alguns centres fa que des del Departament es tingui especial cura en aquestes anomalies que limiten els drets dels alumnes. Tenim notícies d'itineraris que exclouen la matèria de Dibuix Tècnic, traient-la de l'oferta en favor d'altres. Per aquesta raó, cal incorporar un punt en aquest article que obligui a oferir sempre totes les matèries de modalitat.

Proposta de redactat: Modificació del punt 3 de l'article.

3. Per tal de donar compliment a aquests objectius, el Departament determina les vies i les matèries per garantir les competències pròpies de cada modalitat. En la definició de les vies es poden establir agrupacions de matèries de modalitat i optatives, **sense que es produeixi l'exclusió de cap d'elles en l'oferta educativa**. Els centres estableixen les mesures que permeten adequar la proposta educativa del batxillerat a les necessitats de l'alumne/a.

Article 62. Criteris que orienten l'organització pedagògica dels centres

Article 63. Criteris d'organització pedagògica en l'educació obligatòria

Article 62. Al·legació:

L'establiment de regles basades en els principis democràtics del centre s'han d'aplicar també a l'elaboració i revisió continuada dels criteris que orienten l'organització pedagògica dels centres, organització que no només respectarà les iniciatives pedagògiques i la pràctica dels docents, si no que fomentarà la innovació en aquest sentit.

Article 63. Al·legació:

El punt c d'aquest article no s'entén, no queda prou clar el concepte de funció del professorat. S'entén com a funcions del professorat, primer la pròpia de la docència segons la seva especialitat, segon la participació en les tasques d'organització i coordinació del centre educatiu, i tercer la col·laboració si escau en les activitats fora del centre.

Per aquesta raó es proposa canviar el redactat de manera que quedi més clar que es tracta d'una funció pedagògica. Proposta de redactat:

c) **El professorat, com a agent del procés educatiu, adequarà la pràctica docent en el marc de la seva especialitat, als projectes educatius de centre, i a les característiques de les necessitats educatives de cada edat, nivell i context**

sociocultural del grup i dels individus que l'integren;

Comentari del punt 5.

El punt 5 d'aquest article també queda ambigu. Es pot entendre que l'especialitat dels docents pot quedar desdibuixada en aplicar la perspectiva global del currículum?

Defensem aquí més que promoure la polivalència (per a la qual s'hauria de trobar una argumentació que no tingués a veure amb la rendibilitat econòmica), promoure el treball a partir de projectes interdisciplinaris on els docents de les diferents especialitats puguin integrar de forma significativa els diferents continguts amb uns objectius comuns. En aquests projectes el Departament hauria promoure dos tipus d'espais i horaris. Amb aquesta organització flexible i compromesa de les matèries es pot crear un model mixte organitzat de la següent manera:

1. Espai d'àrea: es treballa una matèria en un aula amb un docent. Es treballen els continguts propis de l'àrea que incideixen en el projecte.
2. Espai de projecte: es treballen aspectes del projecte que relaciones varies àrees. Es compta amb més d'un docent a l'aula. Es treballen els continguts de les diferents àrees posats en relació per a fer avançar el projecte.

Article 66. Projectes d'innovació pedagògica

Article 66. Al·legació:

Cal eliminar del punt 1 d'aquest article l'especificació que fa de les noves tenologies, ja que considerem que aquestes han de ser una eina habitual d'ensenyament i aprenentatge.

Cal fer incidència en el concepte d'innovació per sobre els materials i els recursos que s'utilitzin.

Article 73. Àmbit de l'autonomia pedagògica

Article 74. Àmbit de l'autonomia organitzativa

Articles 73 i 74. COMENTARI.

És un deure del Departament mantenir l'equilibri de les matèries en els centres educatius i garantir l'oferta educativa i el compliment del currículum i la seva temporització. Per aquesta raó i per a protegir els departaments minoritaris, cal afegir un punt que en les lleis anteriors ha quedat oblidat i que per aquesta raó ha deixat la porta oberta a moltes situacions de desventatja i marginalitat gairebé illegal d'algunes matèries i departaments. Posaríem aquest punt a continuació del punt 2 de l'article 73 o a continuació del punt 2 de l'article 74:

Al·legació:

L'autonomia pedagògica/organitzativa dels centres no pot comportar en cap cas un desequilibri en l'oferta educativa que els diferents departaments didàctics tenen assignada per currículum i temporització. Demanem es respecti l'oferta assignada per llei a cada departament didàctic.

Article 76. Àmbit de l'autonomia de gestió

Article 76. Al·legació:

Cal especificar el concepte de gestió del professorat en el punt 1 d'aquest article i delimitar aquest concepte.

Manifestem la voluntat de que la gestió laboral del professorat depengui directament del Departament d'Educació i d'acord amb la funció pública.

Article 77. Marc per a la gestió autònoma de la plantilla de personal en els centres públics i la seva avaluació

Article 77. Al·legació:

El punt 1 d'aquest article obre una porta als possibles excessos en la selecció del personal docent. Proposem eliminar aquest punt i obrir un debat sobre els cossos de treballadors dels centres educatius i les seves funcions.

Sobre el punt 3: Un equip docent i un equip directiu s'entenen des de la relació i la col·laboració constant en la construcció de la vida del centre educatiu. És per aquesta raó que les persones amb les que es manté aquesta relació no poden exercir una avaluació objectiva. L'avaluació d'un docent, o d'un equip, o d'un centre docent, ha de fer-se necessàriament externa. Es proposa que s'elimini part del punt 3 d'aquest article que diu: La direcció dels centres està habilitada per avaluar l'activitat docent i de gestió del personal del centre.

Article 78. Marc per a la gestió autònoma dels recursos econòmics en els centres educatius públics de la Generalitat

Article 78. Al·legació:

Es proposa una esmena que eviti alguns desajustos que es produeixen en els centres derivats del mal repartiment dels pressupostos:

3. Els ingressos assignats al centre són de lliure disposició llevat dels assignats amb caràcter finalista i **una vegada satisfetes les necessitats bàsiques dels departaments didàctics**. Els romanents d'ingressos de lliure disposició es poden incorporar al pressupost de l'exercici següent.

Article 79. La funció docent

Article 79. Al·legació:

Es proposa per a l'apartat número 2 que es cregui un "cos" o "perfil" de professors tutors voluntaris remunerats, amb vocació i formació adequada per a l'exercici de l'orientació i la tutoria de l'alumnat.

Article 85. Formació permanent

Article 85. Al·legació:

Els col·legis professionals han vingut desenvolupant una tasca molt important en matèria de formació permanent. Es demana que s'inclogui en el punt 2 d'aquest article la promoció de convenis no només amb les universitats i centres educatius, si no també amb els col·legis professionals.

Capítol 3. Ordenació de la funció pública docent

Article 86. Personal que integra la funció pública docent

Article 86. Al·legació:

Aquesta llei crearà nous cossos de professors o modificarà el real decret d'especialitats docents vigent ? Es demana el manteniment d'assignació d'especialitats de cossos docents vigent, sense perjudici de la creació de nous.

Article 87. Ordenació de la funció pública en cossos docents de Catalunya

Article 87. Punt 3. Al·legació:

Es demana la reciprocitat del professorat del cos d'ensenyament secundari de l'especialitat de Dibuix de manera que es pugui impartir classes en els centres d'ensenyaments artístics on s'imparteixi la modalitat del bartxillerat d'arts.

Article 89. Estructuració dels llocs de treball docents en plantilles de pro-

fessorat

Article 89. COMENTARI

Dues qüestions:

1. Què són els equips de suport al desenvolupament del projecte educatiu? És un equip diferent de l'equip docent?
2. L'assignació de responsabilitats de direcció i coordinació docent serà forçosa?

Article 90. Llocs docents específics i llocs docents de lliure designació

Article 90. Al·legació:

Implica aquest article que a proposta d'un centre es podrà desplaçar el docent que està ocupant un lloc de treball amb plaça definitiva perquè no té el perfil que el centre defineix per a desenvolupar el projecte educatiu?

D'altra banda, l'avaluació del director es presenta des d'un punt de vista de caire economicista, es busca la rendibilitat econòmica i els "bons resultats estadístics", i es deixa de banda la vessant humana de la gestió de l'educació i del personal.

Es demana que qualsevol avaluació sigui sempre externa al centre i amb professionals de les especialitats que s'avaluen, i que la inspecció tingui un paper fonamental en aquesta.

Article 91. Òrgans competents en matèria de funció pública docent

Article 91. COMENTARI

Punt 1-c: La competència d'establiment de les especialitats docents correspon al Ministerio de Educación, que la regula mitjançant el real decret d'especialitats. Quines diferències es pensen introduir?

Article 94. Accés al cos de catedràtics d'educació de Catalunya

Article 94. Al·legació:

Punt 2: El docent que porta un mínim de 8 anys d'experiència amb una oposició de la seva especialitat superada se li suposa una acreditació docent suficient. Per aquesta raó, l'avaluació positiva de la seva pràctica dins de l'aula no té gaire sentit. Aquesta avaluació positiva s'ha de limitar a l'entrevista sobre les qüestions que fan referència a l'organització del departament didàctic al que el docent pertany, així com a l'organització didàctica de les matèries que imparteix i a la seva participació en la dinàmica del centre.

Article 107. Categoria superior de sènior

Article 107. Al·legació:

Punt 1: Sobre la categoria de sènior cal especificar quin nou paper significa dins la promoció del docent, si hi ha alguna relació entre aquesta categoria i els actuals estadis i quina diferència s'estableix entre la condició de catedràtic i la de sènior.

Punt 2: Què són els òrgans permanents de selecció i perquè són permanents?

Article 110. Jornada de treball del personal funcionari docent

Article 110. Al·legació:

PUNT 1: La participació del personal docent en les activitats extra-escolars i complementàries ha de ser voluntària.

Article 111. Retribucions del personal funcionari docent

Article 111. Al·legació:

A l'apartat 4 d'aquest article aparèixer conceptes de difícil avaluació:

Punt a: La progressió assolida en la carrera professional és un concepte massa global com a per valorar-lo com a tal.

Punt b: Cal especificar què vol dir la dificultat tècnica i les condicions en què es desenvolupa el treball docent.

Punt c: El rendiment o els resultats obtinguts i l'esforç amb què es desenvolupa el lloc de treball és indemostrable des d'un punt de vista objectiu i individual. La relació entre l'esforç i les estratègies que s'hi apliquen i l'entorn, tant professional com social no són directament proporcionals i per tant no es pot garantir un bon resultat, ni tampoc es poden establir uns criteris objectius per a l'avaluació, ja que diversos factors poden modificar els resultats esperats.

D'altre banda fora més interessant procedir a una avaluació global d l'equip docent, ja que des del primer moment és el projecte educatiu de centre el que determina la pràctica docent.

Article 112. Adequació de les funcions i les condicions de treball del professorat als diferents processos educatius

Article 112. Al·legació:

Aquest article és poc explícit i pot representar un calaix on tot sigui vàlid. Cal explicar l'abast de l'adequació de les funcions i condicions de treball que es proposen.

Títol VIII. Direcció i govern dels centres educatius

Capítol 1. El govern dels centres educatius de titularitat pública

Article 113. Òrgans de govern unipersonals i col·legiats

Article 113. Al·legació:

La llei ha de diferenciar les competències i les funcions del Consell de direcció i del Consell escolar, tipificant-les.

Article 114. Administració dels centres

1. El Govern ha de determinar els centres i les agrupacions i conjunts de centres que per les seves característiques poden disposar d'administradors que assisteixin i donin suport a la direcció en la gestió administrativa i econòmica del centre.

Article 114. Al·legació:

La llei haurà d'explicar quin serà el procediment de participació dels departaments didàctics en la gestió econòmica dels centres pel que fa a l'exposició de projectes didàctics i en conseqüència econòmics. Esperem que la presentació de les assignacions pressupostaries que fa el director del centre segons l'article 119, reculli les demandes que fa el projecte educatiu i que alhora aquest reculli les necessitats de tots els departaments didàctics. També esperem que pressupostariament s'estableixin mecanismes participatius de revisió anual.

Article 119. El director o la directora

Article 119. Al·legació:

La funció d'instar la convocatòria del procediment de provisió de llocs no hauria de ser una competència exclusiva del director.

Títol X. Administració de l'educació

Capítol 4. El Consell Escolar de Catalunya i altres òrgans de participació

Article 146. Composició del Consell Escolar de Catalunya

Article 146. Al·legació:

És possible demanar representativitat col·legial en el Consell Escolar de l'Estat?
Els col·legis professionals corresponents a les especialitats que integren el currículum podrien tenir una quota de representació.